

DEBRECZENI HIRLAP

Fizetési árak: Egész évre 10 frt. félre 5 frt. negyedre 3 frt. 50 kr. egy hónap 1 frt.
Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő
Ifj. Gily Ede.
 Kiadó s laptulajdonos.
Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
 Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
 Hirdetések a legmórszelebb árszámítás mellett vetetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Jogi reformok.

Debreczen, július 20.

(—s.) A bűnvádi perrendtartásról szóló törvényjavaslat tárgyalása lemaradt a képviselőház napi rendjéről, miután az ellenzéki obstrukcionális taktikának sikerült az ülészak tulnyomó részét haszontalan szófecsérléssel agyon ütni. A kormány és a szabadelvű párt hiába igyekezett az ország jogász közvéleményének régóta hő óhajtását képező ezt a reformot megvalósítani, az ellenzéki pártok akadékoskodása a jó szándékot meghiúsította.

Ilyen módon a képviselőház elvesztette az időt, de az igazságügyi kormány nem követte ezt a sanyaru példát. Erdélyi Sándor igazságügyminiszter a legutóbbi napokban közzétett két új törvény tervezettel egészítette ki a bűnvádi perrendtartás kodexét, hogy azt, amennyiben a törvényhozás szeptemberben elfogadja, haladéktalanul életbe is lehessen léptetni. Az egyik javaslat a bűnvádi eljárás életbeléptetéséről, a másik az esküdszékek szervezetéről szól.

Bár azok a törvénytervezetek jogászvilágunk legkitünőbb szakértőinek meghallgatása alapján készültek s ennek hatását föl is ismerhetjük rajtuk; mégis Erdélyi Sándor a nyilvánosságunk evvel a mértékével sem érte be, hanem közzé tette

ezeket a javaslatokat nyilván avval a céllal, hogy azoknak érdeméhez minden szaktényezőnek alkalma nyíljon hozzá szólani, amely magát arra hivatottnak érzi, amelyeket azonban a miniszter egyenként meg nem hallgathat. Mert végre is a legkiválóbb jogászok hozzászólása után sem lehet kizártnak tekinteni azt, hogy újabb oldalról helyesbítő javító módosítások terjesztessenek elő, amelyek felhasználásának, amennyiben azok a reformok intenczióival összeegyezőnek, Erdélyi Sándor miniszter szabadelvű módon teret nyit.

Az életbeléptetési törvényjavaslat a járásbíróóságok, törvényszékek, esküdszékek és közigazgatási hatóságok hatáskörét határozottan és szabatosan különíti el úgy, hogy colliziókra gondolni is alig lehet. Épp oly szabatosan vannak formulázva azok a határozatok, amelyek a mai állapotról az új törvény hatályára való átmenetet szabják meg s amelyek azon az elven sarkallnak, hogy az új eljárás csakis azokban az esetekben alkalmazandó, amelyekben már legalább a vizsgálat az új eljárás szerint ejtetett meg.

Az esküdszékek szervezetét a két tervezet olyan szabadelvű módon állapítja meg, amire egész Európában alig van példa. Az életbeléptetési javaslat 17. §-a oly liberális felfogás szülöttje, amelylyel szemben nem arra kell gondolni, hogy mit

kellene abból kihagyni, hanem inkább ellenkezőleg arra, hogy mit lehetne abból kihagyni, nehogy az esküdtek túlterheltesenek. Más részt azonban e szakasznak szorgos vizsgálata meggyőz arról, hogy ezt a szempontot a javaslat szerkesztésénél figyelmebe vették, nehogy az új intézmény irányában a rokonszenv a priori megcsorbuljon.

A javaslatokból tehát minden irányban szabadelvű felfogás jut érvényre.

Politikai hírek.

Királyunk Romániában.

A román főváros politikai köreiből, valamint Románia lakossága körében is rendkívül kedvező benyomást gyakorolt annak a híre, hogy Ferencz József király nem-sokára meg fogja látogatni a román udvart. A látogatás fontosságát még növeli az a felfogás, amelyet a vezető bécsi körök ahhoz fűznek. A Ferencz József király és Károly király közt fennálló személyes barátság, már maga is eléggé érthetővé teszi a látogatást, de ez esetben nemcsak a barátságnak és az udvariasságnak aktusáról van szó, hanem határozott hangsúlyozása e látogatás annak a benső és barátságos viszonyának, amely a két szomszéd állam közt fennáll. Kétségtelenül gróf Goluchowski-nak köszönhetjük, hogy a két állam

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA.

A jósnő.

— Marczel Prévost. —

— Most, hogy magunkra maradtunk, asszonyom, lesz szives nekem pár pillanatot szentelni?

— Mindenesetre... Magánértekezést?... Tudja az árát?

— Szabja meg ön maga az idő bérét, a melyet nekem fog szentelni. Csakhogy most az egyszer arra kérem, engedje meg, hogy szerepet cseréljünk. Én fogom önt kikérdezni és ön igyekezni fog felelni nekem épp oly elfogulatlanul, olyan nyíltan, mint a hogy rendszeren az ön látogatói teszik, akik jóvendőt mondatnak maguknak. Viszonyásul én fogom megmondani az ön jövőjét.

— Ez nincs szokásban, uram és...

— Mitől fél? Nincs elég bizalma művészetében, vagy, hogy ön szavaival éljünk, az öntudományában, hogy szembeszálljon egy látogató kíváncsiságával?... Talán attól tart, hogy ellesem a titkát?

— Uram, nem engedem meg önnek, hogy jóhiszeműségemben avagy tudományomban kételkedjék. Hál' istennek, engem jól ismernek. Szónátorok, akadémikusok pártfogásával dicsekedhetem. Némely jóvendőlésem nagy hírett szert, ott vannak a lapok bizonyosságul. — Súlyos balesetek után mindig meg szoktak kérdezni, hogy meggyőződjenek, vajjon a végzet törvényei szerint történt-e a dolog. Sem a szkepticizmus, sem a guny nem riaszt engem meg.

— Hála istennek. Adja ide tehát a kezét.

— De...

— Adja a kezét. Reszket egy kissé. Ne fordítsa el szemét. Az imént, hogy nekem mondott ön jóvendőt, az ön tekintete csaknem keresztül szurt, az ön szeméi vagy az enyéme megváltoztak azóta?...

Uram... Hagyjon nekem békét... MEDIUM ön?

— Talán. Ön és én, az két médium, ez az egész... Lássa, én már egészen világosan látok önben valamit, a mit ön talán nem tud megkülönböztetni... Azt hogy ön nem egészen imposztor.

— De uram!...

— Ön nem tartja nyilván nagy tiszteletben a jó fiatal embereket és lányokat, kik megbizonyosodni jönnek ide az egymás kölcsönös érzelmei felől. Ön megfizeteti magát a fontos és hírneves egyéniségek által, kik titokzatosan oszonnak be önhöz, hogy hallják öntől vajjon az ő fontos üzleteik sikerülni fognak, vagy, hogy bójutnak e az akadémiába? Ön tövérl hegyére ismeri a párisi társadalmat amaz estélyek révén, melyeknek ön volt a fővonzóereje. Ön tehát megvetéssel látja klienseinek naivságát... Pedig hát folyton a végzetről, a szerelomról és a halálról beszélve, valami homályos hit fogamzott meg önben az ismeretlen erőkből, melyek az erkölcsi világot vezetik. Ha én például megmondanám önnek azt a félelmes dátumot, melyet az ön arcán írva látok, olyan fiziológikus jelentőséggel mely ön előtt ismeretlen...

— Oh!... ne!... ne!

— Jó, nem mondom meg, jobban is szeretem kérdezgetni önt. Ime, azt akarnám megtudni öntől. Ha egy nyitott tenyeret mu-

tatnak önnek, ön megfigyeli annak vonalait és szokat mond, mintha valóban olvasna belőlök. Mennyi a hunczfutság és mennyi az őszinteség ebben a játékban? Nem érdemes kibúvót keresni, avagy hazudni, azt érezheti nagyon jól!

— Ne nézzen úgy rám. Mindenek előtt lelkemre, nincs a legesekélyebb csalárdság sem a dologban. Én tényleg olvasok a tenyér vonalaiból. Ön nagyon jól tudja, hogy ennek a tudománynak megvoltak a maga teremtmői, urai s megvan neki a maga nyelvtana. Az egyik vonal a főt, a másik a szívet, a harmadik az életet jelképezi. E vonalok esélyei jelzik az eseményeket. Mindez kodifikálva van változhatatlanul... Hiszen én mitsem tudnék változtatni.

— Nagyon jól tudom. De ha egy független megfigyelőnek eszébe jut az otthon magányában, tanulmányozni a saját kezét, közvetlen Desbarolles utasítását, határozott ellenmondásokat fog konstatálni a valósággal, a melyet ismer, nevezetesen a saját multját illetőleg. Általában sokkal kevesebb esemény fordul elő az életben, mint a mennyit a kéz kimutat.

— Mert az akarat egyéni befolyása gyakorlatilag egész megátalkodottan küzd a sors diszpozíciói ellen. Ezért is a tenyér vonalai módosulnak az élet folyamán az erős akaratú egyéneknél.

— Ugy hát a mit ön jóvendől, nem az igazi jövő?

— Nem... én a sors diszpozícióit jelentem ki, melyeket kiki megpróbálhat leküzdeni.

Mily sajtáságos fogalma van önnek a sorsról! Különböztet mindégy. Kezdem érteni az ön jóslási eljárását. Ön technikai szabá-

közt még intimebbé váltak a viszonyok. A császári és királyi külügyminisztérium egészen helyes véleményt mondott Romániáról, királyról és államférfiairól és Ferenc József király biztos lehet felőle, hogy oly fogadtatásban lesz része, amely a tisztelet, a rokonszenv és szivesség dolgában nem hagy semmi kívánni valót hátra.

A bank-kérdés.

A két pénzügyminiszter a jelenlegi bécsi tárgyalások alkalmával a bank-kérdéssel nem foglalkozik. Ezzel azonban még nincs az mondva, hogy a kérdés megoldása csak sokára várható. Ellenkezőleg; a két kormány-nak határozott szándéka úgy a bank-, mint a valuta-javaslatokat még az ősszel és pedig azonnal a parlamentek összeülése után előterjeszteni, amiből következik, hogy a bankkal a megegyezésnek, ha egyáltalán létre jön, még a nyár folyamán kell létrejönnie. A bank és valuta-javaslatok a tulajdonképeni kiegyezési-kérdések komplexumával semminemű organikus összefüggésben nincsenek s így egész külön s önállóan tárgyalhatók. A kiegyezés többi kérdését már physikai szempontból sem igen lehetne tárgyalni. Tudjuk, hogy az új ülészek kezdetén a szokásos formalitások, a szünidők alatt összejött anyag előterjesztése s elintézése, továbbá interpellációk és sürgősségi indítványok, valamint a költségvetési javaslatok mily sok időt vesznek igénybe; így tehát ennek a parlamentnek, melynek mandátuma tudvalevőleg februárban vagy márcziusban lejár, nem marad ideje a tulajdonképeni kiegyezési kérdések tárgyalására. Ezt már az új parlament fogja elvégezni.

Külföld.

A czári pár Bécsben.

Végleges megállapodás szerint az orosz czári pár augusztus 26-án vagy 27-én érkezik

lyok szerint olvas a kézben, melyek megnyugtadják az ön becsületességét s egyuttal megkímélik önt az improvizálástól. Mindamellet átható és rendkívül gyakorlott szemekkel lesi ön szavainak hatását látogatójának kikelt arcán és a szerint szelidíti, vagy erősíti állításait. Ugy-e, ugy van?

— Körülbelül.

A mi a jövőt illeti, ha nem ismeri ön az illetőt, beéri azzal, hogy homályos jóslatot mond neki, felhívja, hogy féljen a tüztől vagy a vihartól, a mi épen nem kompromittálja önt. Ha ismeri emberét, határozottan állítja előtte, a mit mindenki valószínűnek tart.

— Biztosítom önt uram róla, hogy az én jóvendőléseim sokkal komolyabbak.

— Tudom. Mivel ön nagyon értelmes asszony nem éri be a jóvendőmondással, hanem tanácsokat is ad. Ez komoly dolog. Felfogja-e ön, mily roppant fontossággal bírnak az ön szavai azoknak a sorsára nézve, a kik önhöz fordulnak tanácsért? Meggondolja-e, hogy az a tévővázó fiatal asszony, az a zavarban lévő házias ember, az a bizonytalan spekuláló, kinek már csak nagyon zavaros fogalma van az erkölcsi törvényről e törvény helyébe az ön utasításait fogja állítani?

— Igen. Néha gondolok erre.

— És nyugtalanságot érez miatta?

— Elrémít egy kissé a dolog. Azért is biztosíthatom önt, hogy minden erőmből az illetők boldogságára igyekszem hódítani a sorsot. Ha két kis szerelmes keres fel, a kik lélekből szeretik egymást, igyekszem összeházasítani őket. Ha a nő haboz megcsalni a férjét, én visszatartom tőle, feltárván előtte az abból következő katasztrófákat... Elhinné-e ön, hogy jöttek hozzám emberek jóvendőmondását kérti tőlem, tervbe vett büntények, lopások, gyilkosságok felől? Isten a tanum, hogy mindent elkövettem azok meggátolására.

Bécsbe. Fogadásukra a nyugoti pályaudvaron ő felségén kívül az uralkodóház összes tagjai megjelennek. A pályaudvartól a hofburgig a bécsi helyőrség fog sorfalat képezni. Az első napja nagy udvari ebéd lesz és diszeládás az udvari operában, a második napon szintén udvari ebéd és kerti ünnepély Schönbrunban. A nagy csapatszemlén, melyet aug. 28-án tartanak meg, öt lovasezred lesz Bécsben. A czári pár augusztus 29-én utazik el Bécsből.

A bécsi tárgyalások.

A kiegyezési tárgyalások legújabb fejete véget ért. Meglehető sikere volt, amennyiben a vám és kereskedelmi szövetségre vonatkozólag a két kormány megegyezett. Csak az őrlési forgalom dolgában nem közeledett egymáshoz a magyar és az osztrák álláspont.

Eredmény számba megy az is, hogy a két kormány a bankszerződés dolgában is megállapodott, s azonos jegyzékekben fognak az osztrák-magyar bank minapi javaslataira felelni. — Megállapodás történt azonkívül a közgazdasági politikának egy jókora terénemára, többek között a magyar biztosító intézeteknek Ausztriában állítandó fiókjai dolgában is.

A miniszteri kiküldöttek több kereskedelmi szerződés ügyében is értekeztek s a kérdéseket közelebb hozták a megoldáshoz. A bécsi tárgyalásokról a következő értesítéseket közöljük.

A két kormánynak befejezett értekezletei a vám- és kereskedelmi szövetség függőben maradt pontjaira nézve teljes megegyezést eredményeztek. Csakis, miként az már előre volt látható, az őrlési forgalom dolgában nem lehetett a nagyon is szétágazó nézeteket és érdekeket összeegyeztetni. A vám- és kereskedelmi szövetségbe állategészségügyi rendőri intézkedéseken még arról is vettek be hatá-

— Szóval önnek elég magas fogalmi vannak az ön küldetéséről.

— Már a mint vesszük. Köztünk legyen mondva, miután ön alaposan ismerni látszik a dolgot, vannak pillanatok, mikor undor fog el mindme komédia miatt. Olyan ostoba, olyan aljas dolgokat kérdeznek tőlem — még az előkelő világfiak és a kitünőségek is! Meztelenül látom a szívüket, ambícióikkal, vágyaikkal. Máskor meg olyan becsületes emberekkel állok szemben, a kik hitei öntenek még én belém is. Kérdezem magamban, nincsen-e igazak, nem vagyok-e én valóban önkénytelenül a sors tolmácsa. Az az igazság, hogy nem tudunk semmit. Én nem hazudok és nem vagyok őszinte. Hiszek és nem hiszek.

— De ők... a kliensek... azok, a kik jóslásait kéri, hisznek azok?

— Mindnyájan. Némelyek úgy tesznek, mindha tréfálnának, de mihelyt halálukat említem, rögtön más hangon beszélnek. Alapjában véve a párisiak nagyobb része hisz a kártyákban és a tenyerében. És aztán, lássa, főképp azért jönnek ide, hogy csak a jósnővel mernek beszélni. — Én vagyok a gyóntatójuk azoknak, kik nem gyónak többé.

— És ön megőrzi mindeme titkokat?

— Mint a gyóntató atya, uram. Azaz, azonkívül, a mi az én foglalkozásomban hasznomra válhatik, a többi igazán mind elfelejttem. Nagy összegeket ajánlottak már nekem, hogy beszéljek el olyan dolgokat, a miket meggyóntok nekem. Nem tettem. Gondoljon bármit is rólam, de biztosíthatom arról, hogy senki sem becsületesebb nálam a maga mesterségében...

— Mivel tartozom, asszonyom?

— A külön óra ára 20 frank.

rozatokat, hogy Ausztriában ezentul korlátlannul megengedik a magyar biztosító intézetnek, hogy fiókokat állítsanak.

Nem kötik ezt ezután külön engedélyadáshoz, hanem csakis a törvényszéki czigbejegyzést teszik a társaságok kötelességévé. Megállapodtak továbbá abban is, hogy monarchia két állama egyforma törvényes rendszabályokat fog alkotni a műborgyártás, a mezőgazdasági termékek hamisítása, a vándoripar a súly és mérték, a mennyiségi és minőségi határozás stb. ügyében.

A két pénzügyminiszternek közös értekezlete volt dr. Kautz Gyula bankkormányzóval. Ez értekezlet eredményének tekinthető az, hogy a két kormány a bank legutóbbi javaslataira azonos jegyzékben fog felelni, amelynek szövegezésével dr. Gruber és dr. Popovics bizattnak meg. — A bankkal a szóbeli tárgyalások folytatásáról egyelőre nem volt szó.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök és Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a közös miniszteri értekezlet előtt gróf Goluchowski Agenor közös külügyminiszterrel hosszabb ideig tanácskoztak és azután a magyar miniszterium palotájában Simits szerb követ látogatását fogadták.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök és báró Jósika Samu miniszter kivételével a többi magyar miniszterek visszautaztak Budapestre.

Toepke és Kilényi Hugó miniszteri tanácsosok és dr. Ballay Lajos miniszteri titkár szakelődök elutaztak Bécsből. Lipthay min. tanácsos, Ottlyk osztálytanácsos és dr. Hatyra tanár, akik az állategészségügyi egyezményen foglalkoznak, maradtak még ott. Dr. Popovics miniszteri tanácsos is Bécsben maradt s a bank- és valuta kérdés tárgyalásokban vesz részt. Biró osztálytanácsos Lipthay min. tanácsossal együtt résztvesz a vámértekezletnek a japán kereskedelmi szerződésre vonatkozó hétfőn délután kezdődő tárgyalásain, amelyekre Szántó miniszteri tanácsost is várják az igazságügy-miniszteriumtól.

A bolgár szerződésről azt reménylik, hogy még a szünetek előtt megállapodásra jutnak vele. A közös vámértekezlet úgy határozott, hogy bejárja dr. Stancsovna k szerdára jelzett visszaérkezését Szófiából, hogy ezt az ügyet még a szünetek előtt elintézzék.

A pénzügyminiszteriumban délelőtti 11 órakor a két pénzügyminiszternek volt értekezlete; előzőleg dr. Popovics és dr. Gruber, dr. Pranger-ral, az Osztrák-Magyar Bank helyettes vezértitkárával tárgyaltak, majd dr. Kautz Gyula bankkormányzóval folyt tanácskozás. Mecenseffy vezértitkár is szabadsága félbeszakításával ideérkezett Mondseeből, hogy esetleges újabb szóbeli tanácskozásokon résztvehessen.

Nemzeti szellem és nyelv az iparos életben.

Az iparos elemről nem rossz hasonlatot mondják, hogy az a nemzetet tüdöje; no, ez a tüdő több kóros tünet alapján rászorult a gyógyításra.

Az intéző körök nem sokat törődnek az alsó néprétegekkel: ők a felsőben élnek — a felsőért. Ha némi érdeklődést látunk is itt-ott, mely lefelé irányul, az csak arra való, hogy vele a kor intő szavát ideig-óráig elnémissák.

A kereskedelmi miniszter egyik kijelentésében azt hangoztatta, hogy a kormány a jövőben a kisipar előmozdítását tekinti mű-

ködése
függetl
gyűlés
vám t
ban k
propag
ségi ve
zati
népgy

terek é

népnek

nevelés

sek kü

gyar n

san tap

nyire

hogy a

mellett

zetk é

tuk, mi

alatt;

kúnk

E

kat a r

levonni

az ipar

zeti sze

az orsz

mit ser

De sőt

annyi t

de az

oldal

találko

s tett

E

és érzé

iparos

inkább

eszmék

kell ho

él a

A

ban né

sőt tá

haszná

némete

Il

sainkat

mék. K

gen, fő

között

kiknél

sőt kik

nek ü

A

lista k

szociál

a hódm

v o s s

godt el

te. és

többi fe

títakoz

kollegá

a témé

mind M

volná

Kü

nálunk

nokok

közi sz

De

német s

haszná

sőt mé

Ezeket

módr

némétü

alekjuk

képzelh

a magy

dig is b

hol n'm

teuton s

rettegés

vakkal.

Me

nemzedé

gyer ny

alkalma

életben.

fiú főké

ködése egyik sarkpontjának. A függetlenségi képviselők egyik vezére népgyűléseket hívott egybe, hogy az önálló vámtérület és a önálló nemzeti bank követelése mellett az iparosság között propagandát csináljon; egy másik függetlenségi vezér meg az általános szavazati jogért bontot zászlót a multkori népgyűlésen.

E népgyűlések, a különféle politikai háterek és támasztható aggályok ellenében is, a népek politikai érettségre és önállóságra való nevelése céljából szükségesek; de szükségese-k különösen azért, hogy általuk a magyar nemzeti szellemet istápolják. Fájdalmasan tapasztaltuk, hogy erre az istápolásra mennyire rászorult a mi iparosságunk; láttuk, hogy a magára hagyott nemzeti törekvések mellett mint nő egyre hatalmasabbá a nemzetközi szocializmus árja; láttuk, mint tömörülnek iparosaink a vörös zászló alatt; és hallottuk a banális hangokat: nekünk nincs hazánk!

Ezek a kísérletek, melyekkel az iparosokat a nemzeti politikai áramlatba akarták belevonni, meggyőzték a nemzetet arról, hogy az iparosság nagy hiány van a magyar nemzeti szellemnek és meggyőzték arról is, hogy az ország ipari életét befolyásoló körök semmit sem törődtek eddig a szellem ápolásával. De sőt politikusainkkal, publicistáinkkal, kik annyi tintát, papírost fogyasztanak nálunk, — de az életet nem ismerik, mert többnyire egyoldalú lateinerek — e téren minél ritkábban találkoztunk: pedig itt volna a tere a szónak s tetteinek egyaránt.

És mit szólunk a nyelvről, a gondolat és érzés megnyilatkozó formájáról? — Az iparos vándorlásai és érintkezései közben leginkább ki van téve az idegen nemzetek és eszmék befolyásának, nála tehát különös sulya kell hogy legyen ez elvnek: nyelvben él a nemzet!

A mi iparosaink műhelyi nyelve általánosan német, gondolkodásuk is túlnyomólag az sőt társadalmi érintkezéseikben is számosan használják az idegen nyelvet, de különösen a németet.

Ilyen körülmények között találják iparosainkat az idegen szocialista tanok és eszmék. Könnyen érthető, hogy a teljesen idegen, főképen német légkörben élő iparosok között sokan és egyre többen lesznek olyanok kiknél a szocializmus könnyen rést talál, sőt kik arra a böles felfedezésre jönnek, hogy nekünk nincs hazánk!

A most pünkösdkor megtartott szocialista kongresszuson a nemzetközi és német szocialistákkal szemben mennyire kitűntek a hódmezővásárhelyi magyar földművelő szocialisták, kik értelmes, nyugodt előadásukkal megnyerő benyomást keltettek és bizonyos erkölcsi fölényt vívtak ki a többi fecsegők fölött és nem egyszer erőlyesen tiltakoztak az ellen, ha egy-egy böbeszedű kollegájuk németre fogta a szót. Mintha ezek a természetesen észjárásu magyar szocialisták mind Martinovic senkőlt szellemétől volnának áthatva.

Különösen idegen és túlnyomólag német nálunk a gyáripari élet, hol maguk a hivatalnokok is többnyire németek: ezek a nemzetközi szocializmus melegágyai.

De a kisiparos műhelyi nyelve is teli van német szavakkal, azzal jelöli munka közben használt mesterfogásokat, a szerszámok neveit sőt még a készülő tárgyakat és részeit is. Ezeket az életelen szavakat aztán szajkó módra tanulja el az inas, s ha egyébként németül nem tud éktelenül kiforgatja eredeti alkjuktól, hogy reá nem lehet ismerni. Elképzelhető, hogy milyen nehezére esik annak a magyar inasnak, míg magát csak félig-meddig is beleéli abba az idegen műhelyi életbe, hol minden szegletből leselkedik reá egy-egy teuton szörnyeteg s a mester lépten-nyomon rettegésben tartja azokkal a volapük szavakkal.

Mennyivel könnyebben menne az iparos nemzedék neveltetése, haladása, ha a mi magyar nyelvünk minden fogalom kifejezésére alkalmas szavait használhatnók az iparos életben. Sőt merem állítani, hogy az a magyar fiú főképen azért viseltetik ellenszenvvel az

ipari foglalkozás iránt, mert idegen mert német hasonló körülmény ez ahhoz, mi a magyar családok gyermekeit a német katonaiskoláktól vissza tartja: nem vesszi be a természet a német szót és német gondolkodást.

Hogy a mesterműszók használatával nagy előnyt nyerne az iparos a fogyasztó közönséggel szemben is, az természetes: hiszen ma a rendelő és iparos közt oly nehéz az érintkezés, hogy egymást meg sem értik.

A magyar asztalos mag' szimszról, szokliról, kranzról, plattról, svátfelásról, stb. beszél (párkány, alapzat, káva, lap, kanyarítás stb. helyett). a kovács, a lakatos hiczolja a vasat, schnajdelsnit használ, s a kantnit winkelbe richtolja, (izzítás, vágóvas, sarokél, derékszög, stb. helyett.)

Igy mehetnénk tovább valamennyi iparágán, hol a mesterséges szók örületes tarkaságát és vad idegenségét találjuk mindenütt.

Tudjuk, hogy a m. t. akadémia a magyar mesterségszavak könyvét nagy készülődéssel és még nagyobb költséggel gyűjti is már és majd valamikor, talán a jövő század évére ki is fogja adni. Itt azonban nem arról van szó, hogy valami teljeset, valami tökéleteset nyujtsunk, mert hisz e téren már a dolog természeténél fogva sem lehet teljeset, készet adni; hanem a már meglevő s eddig összegyűjtött anyagot haladéktalanul forgalomba kell hozni, mert még a magyar iparos is a legközönségesebb mesterségszavakat is németül használja. Műszavakat az egyes iparágak szerint külön vagy a rokon iparágakat együttesen kellene egy egy füzetkébe gyűjtve kiadni. A teljes munkát aztán készítse az akadémia akár a jövő ezer évig, majd ebből aztán a füzeteket, melyek tisztán a gyakorlati életre volnának szárvva, idővel és esetről-esetre bővíteni és javítani lehetne.

Az iparos osztály magyarán érző része, a műveltebb fele bizonyára felfogja és megérti, — hogy a magyar ipart miért kell nyelvben magyarrá tenni: mert ezzel egyengetjük utját a nemzeti szellem terjesztésének is.

És ideje volna, hogy társulatok és arra hivatott egyesek mielőbb a cselekvés terére lépjenek; igen sokat tehetnek az ügy javára az ipariskolák igazgatói, tanárai, tanítói; hasonlóan az esti tanfolyamok és felolvasások rendezői is.

Igen, a magyar iparosok szebbet, neme-szebbet nem tehetnek hazájuknak, mintha szívvel-lélekkel elhatároznák, hogy mostantól az ezerév hajnalától fogva magyar szóval élnek műhelyükben.

Spolarics János.

Irodalom és Művészet.

„Az 1848-49-iki Magyar Szabadságharc Története” című munkából most jelent meg a 63-ik füzet, melyben Graeza György a tavaszi hadjárat kapcsán az első magyar érdemjelek kiosztását, s a márczius 5-iki szolnoki csatát mondja el számos új adat felhasználásával. Főképp a szolnoki csatának a leírása oly élénk, olyan megkapó, hogy lehetetlen megilletődés nélkül olvasnunk azt. A szerző különben most már erős léptekkel halad a nagyszabásu munka befejezéséhez.

Uj idők. Az Uj idők az uj negydedben szebbnél szebb számokat hoz. A mult heti szám két színes képével keltett feltűnést, az e heti számot különösen gazdag tartalma teszi becsessé. Kiemeljük belőle Herczeg Ferencz érdekes regényének (Második szerelem) a folytatását, Gárdonyi Gézának egy kiválóan szép elbeszélését, Bárony István Élet a halálban című nagyrdekü cikkét, Szomaházy Istvának Ballada a szegény Tihamérről című bájos elbeszélését. Manöver a lovasságnál cím alatt Tábori Róbert beszél el kedves apróság-got a katonai életből, Régi magyar fürdők cím alatt Vajk mond el igen érdekes dolgokat a régi magyar fürdői életből. Természetesen apró rovatai is igen gazdagok és változatosak. Képei közül kiemeljük Garai Ákosnak hangulatos katonarajzait, Jendrassik Jenőnek Nyomor című festményét, Bubics Zsigmond kassai püspöknek művészien reprodukált arczképét. László Fülöp festménye után, stb. stb.

Az Uj idők előfizetési ára negyedévre 2 frt. Kiadóhivatal Andrássy-ut 10.

Egyről-másról.

Morfumos hónapok.

Ha a szabad természetben széttekintünk azonnal konstatalhatjuk, hogy az uborkaérés szezonja megérkezett. Mint minden évben, rendesen megérkezik ő, mint télen Carneval ur s néhány hónapig boldogítja a várost, a mely beleesik a nyár egyhangu, unalmas világába s nem annyira él, mint alszik.

A hivatalok épen csak hogy vannak s az alvó akták fölött álmos emberek bóbiskolnak. Fiume mellett a tenger csöndes s benne fürdik a szokásos czápa, amelyet naponkint kifognak. Egyébb nem történik. A rendőség is akár becsukhatná a boltot. Még lopni is lusták az emberek, azt is ráhagyták a gyerekekre, a kik előtt ez még új dolog s bizonyos sportszenvédelelyel üzik a külvárosi betöréseket. A külvárosiak pedig, ugy látszik, nem törődnek vele, mert azért is olyan zárral csukódnak az ajtóik, hogy könnyen be lehet azt rugni.

A munka és a dolog kiköltözött a városból a tanyak közé, ahol megfordítva, télen álmos az élet. Ott peng a kasza s most aludni sem érnek rá az emberek.

Annál jobban ráérnek, a kik idebent vannak. Egyes szenvedélyesebb sportolók óriás rekordokat érnek el s az emberiség csak két dolgot ismer: alvást és fürdést.

A sört azonban fokozott mértékben pusztítja a magyar s hűtési szempontokból olyan álmosra iszsa magát, hogy ebéd alatt kiesik a kezéből a kanál.

A lapok üresek. Nincs semmi, ami érdekes volna, s ha mégis akadna egy valami, abból egy hétig is eléldegél az ujság. Máskor, rendes időben egy napos a hír élete s másnapon már elfelejteti az egyik szenzációt a másik. Most másként van. Mindent nyujtani kell s huzni, ameddig lehet. Mert az ujság most is csak akkora, mint télen s most is csak tele kell irni. De miből?

— Nincs semmi szenzációs hír — mondja az olvasó.

— Mért nem tetszik egy kis apagyilkosságot rendezni? — mondja neki az ujságíró néven ismeretes rabszolga.

Az emberek azonban ilyenkor mindenre lusták... Ezért történik aztán, hogy bámulatos részletességgel világosítjuk föl a publikumot a kínai anyacsászárné házi ügyeiről, a miket kétségkívül nagy érdeklődéssel vesztudomásul. Továbbá, hogy Sum Havalá pata-gón törzsfőnök miatt vágatta le a haját, míg a közgazdasági rovat élénken tárgyalja a grönlandi borjufóka-fejés és ezethalnyírás meghonosítását a magyar Alföldön. Továbbá jönnek a Tanév végén és a Pályaválasztás előtt című cikkek, a melyek még mindig nem hajlandók visszavonulni a szegény, de becsületes enyészetbe. Ugyancsak ezen idő a legalkalmasabb arra, hogy I. Péter czár mon-dásait fölidézzé az ujság az olvasó emlékezetében, a ki elég hosszú ideig élt s ezen idő alatt sok mindefélet mondott... he pedig nem mondott, mondatni kell vele, miután valószínűleg ugy sem fogja megczáfolni.

Egyébként egyik nap tolja előre a másikat s valamikor majd csak elmulik ez az állapot. Addig csak tessék türelemmel aludni tovább s várni a derék szeptembert, a mely mint már évek óta, az idén is meg fog jelenni.

Vidék.

— Öngyilkosság-e, vagy szerencsétlenség? Érmihályfalváról írják nekünk, hogy ott egy Kozma Imre nevű 37 éves, nőtlen, elmezavarban szenvedő ember pár nap előtt a gróf Stubenberg József tulajdonát képező vizimalomnál alig térdig érő vízbe fult. Valószínű, hogy a sekélyes víz partján feküdt a szerencsétlen s időlegesen jelentkező elmebajos állapotában belecsuszott a vízbe s oda fult. A megejtett orvosrendőri vizsgálat külerőszak nyomait nem állapította meg a kifogott hullán. Némelyek pedig azt hiszik, hogy a boldogtalan teremtés megunt az életét s önként dobta el azt magától.

— A sertésvész. Bihar-Ujfaluból írják, hogy a sertésvész már csaknem egészen elpusztította a vidék sertés állományát, de a Berettyó-ujfalusi járásban is több ezer sertés elpusztult. Minthogy pedig a sertések a vidékeknek a legjobb jövedelmet nyújtották, attól lehet tartani, hogy a népek még annyi sem marad kiváló sertés állományából, hogy maguk jutna a jövőre. Az már bizonyos, hogy az idén nem lesz mit hizlelni.

NAPI HIREK.

Debreczen, július 20.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenre küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Július 20. —

— Változó felhőzet. — Helyenként csapadék — Zivatarok. — Hőmérleges.

— Villamos vasut Debreczentől Nagyváradig. A kereskedelmi miniszter ma leiratban értesítette Debreczen város közönségét, hogy kisbáai K i s s Ferencz ügyvéd, M a y e r Ede Ottó budapesti és S p i r a Rezső bártfai lakosoknak, mint érdektársaknak a Debreczen belterületéről kiindulólag Hosszú Pályi, Pocsaj, Kis Márja, Bihar és Püspöki érintésével Nagyvárad város belterületére vezetendő rendes nyomtávolságú, villamos üzemű, helyi érdekű vasut, valamint ezen vasutnak a m. kir. államvasutak Debreczen és Nagyvárad állomásaival való vágányösszeköttetésre az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— Katonai díszemle. Tegnap érkeztek Debreczenbe báró S c h ö n f e l d Antal, báró W a l d s t ä t t e n János tábornagyok, Pokorny Emil altábornagy és báró C e n a r c l a i n d e G r a n c z y Emil tábornok, hogy szemlét tartsanak a közös hadsereg debreczeni állománya fölött a legmelegebb elismerésüket nyilvánították. Délben a kiváló katonai vendégek tiszteletére bankett volt a Bika szállodában. A vendégek holnap reggel a budapesti gyorsvonattal utaznak el Debreczenből.

— Géressy tanszéke. A debreczeni főiskolában megüresedett jogtanszékre (történelmi s magyar irodalmi) hirdetett pályázat a tegnapi nappal lejárt. Összesen hatan pályáztak a tanszékre és pedig. Dr. A c z é l József marosvásárhelyi tanár, Dr. D é z s i Lajos budapesti egyetemi könyvtárnok, F e r e n c z y Gyula krassói lelkész, Dr. P r u s i n s z k i P é l kisujzállási gym. tanár, H e g y i József nánási gym. tanár. Két további pályázó a megüresedett gym. tanszékre is pályázott.

— Debreczeniek Munkácson. Tegnap tették le nagy ünnepélyességgel a munkási várbán az országos emlékoszlop alapkövét a honfoglaló magyarok első pihenőhelyének megjelölésére. Az alapkövetélt ünnepi mise előzte meg, a letételnél Erdélyi Sándor igazságügyminiszter tartott beszédet, majd K i s s Áron debreczeni ev. ref. püspök mondott hazafias érzelmeiktől áthatott remek imát. A nemzeti ünnepen K i s s Áron püspökön

kivül Debreczenből J o ó István, S z a b ó Kálmán, S e r l y Ede, Z á d o r Lajos és R ö s s z l e r Richárd voltak jelen.

— A főkapitány itthon. Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány, aki szabadságidejét a nagyváradai Félix fürdőben tölti családjával, mint értesülünk e hó 26-án érkezik haza Debreczenbe, hogy hivatalát augusztus elsején átvegye V é g h Gyula helyettes főkapitánytól.

— Felebbezesek az igazoló választmány határozata ellen. A három rendezett tanácsú városban megejtett városi képviselő választások ellen beadott felebbezesekre hozott igazoló választmányi határozat ellen a mai napon új felebbezes érkezett be. K o v á c s László és társai adták be a felebbezeset H. B ö s z ö r m é n y b ő l. Így tehát az igazoló választmány határozata ellen mind a három városból adtak be felebbezeset.

— Hajdumegye a királyhoz. Hajdumegye hódoló feliratát, amelyet a millenáris diszközgyűlés megbízásából W e s z p r é m y Zoltán vármegyének jelestollu főjegyzője szerkesztett, a szöveghez méltó díszrel állította ki D á v i d há z y Kálmán debreczeni könyvkötő. Az őt, vastag kartonlapra írott szöveg barna bőrbe van bekötve. A bekötési táblán pompás kivitelben díszlik a vármegye címere, amelytől aranyos cirádák ágaznak el a bőrbe kézzel van bevésve az aranyozott felirat fehér alapon, amelyet szélein a kék szín élénkit. Az egész díszmű kézimunka és két hét alatt készült.

— Az adózók érdekében. Az 1896, 1897, 1898 évekre Péterfia utcában kivetendő III. osztályú kereseti adó kivetési lajstrom folyó év Július hó 20-tól a Hungária épület II. emeletén lévő adókiadó osztálynál 8 napi közszemlére kitétetett és az adókiadó bizottság működését a folyó év Július hó 28-án a városháza kistanácstermében az alább kitűzött napokon reggeli 8 órától a következő sorrendben fogja megtartani és pedig: folyó év Július hó 28-án 1-től 6-ig tételig, Július hó 29-én 6-tól 12-ig tételig, Július hó 30-án 12-től 18-ig tételig, Július hó 31-től 18-től 363 tételig. — Énnélfogva figyelmeztetnek a Péterfia utcaj kerületben levő III. osztályú kereseti adó alá tartozó adózók, hogy a közszemlére kített lajstromot saját érdekekben megtekintsek.

— Ruzsinky Ilona Komáromban. A „Pesti Hírlap” írja Színészet a vidéken cím alatt: Komjáth János színigazgató, ki október 1-től kezdőleg 3 évre megkapta a debreczeni színházat, már a téli szezonra szervezett társulatát Komáromban működik. B. Ruzsinsky Ilona, a társulat téli primadonnája, vidéki színészetnek egyik legkiválóbb énekesnője, két évvel ezelőtt a népszínházban nagy sikerrel lépett föl, most néhány estén vendégszerepel Komáromban. Csütörtökön lépett föl először, még pedig a Szóltán című szerepében és egyszerre meghódította a közönséget, mely zsufolásig megtöltötte a színházat. A művésznő gyönyörű hangjával nagy hatást keltett s minden énekszámát megismételték. Pénteken a „Bőregér”-ben lépett föl újra telt ház előtt. A társulat 20-án fejezi be komáromi szezonját aztán két havi szünetet kezd meg. — Szeptember 15-én gyűlezik ismét össze Debreczenben.

— Elhunyt jogtanár. Kun Béla sárospataki jogtanár Kun Bertalan a tiszáninneni egyházkerület püspökének fia e hó 18-án Budapesten elhunyt. Temetése nagyrésztét melletti ma ment végbe.

— Tanácsülés. Debreczen város tanácsa ma délelőtt 10 órakor S i m o n f f y Imre kir. tanácsos, polgármester elnökelete alatt rendes ülést tartott, amelyen folyóügyeket intézett el.

— Elfogott betörő. A debreczeni kir. főügyészséghez szombaton este fél 7 órakor a következő távirat érkezett K á z á r Ambrus elfogatásáról. K á z á r Ambrus Béla ma ke-

reletemben elfogott. A vele volt A f f e n d a k i s z rabtársa megszökött. Az elfogott rabszökevényt az ügyészséghez, Máramaros-Szigetre bekisérték. Mihálka Pál főszolgabíró. A hirhedt betörőt Kun Mór szegédjegyző fogta el a széles-lonkai erdőben.

— Kazár Ambrus Debreczenben. A híres kasszabetörőtársaság e nagy hírnévre vergődött tagja tegnap Debreczenben volt. Az igaz, hogy lánczra nézve erős fedezet alatt. Tegnap este ugyanis a Máramaros-Sziget felől jövő vonattal kísérték Debreczenen keresztül Kazár Ambrust, akit hetek óta keres az ország rendőrsége. A híres betörőt, szökevény foglyot D a n k ó m. szigeti fogházfelügyelő egy fogházrörmesten és két fogházör kíséretében szállította fel Budapestre, hisszük hogy ezuttal nem a Pestvidéki operette fogházba. A híres szökevénynek a debreczeni vasuti indóházból vittek be kevés ételt a kocsiába, azután tovább robotgott a vonat Budapest felé.

— Fürdőzők. Az alsótátrafüredi fürdő vendégeinek 7 sz. névsora szerint ott nyaralnak: Gyémánt Samu, Gyémánt Samu, Gyémánt Ilonka Püspökladányból, Z a l a y Tamás ezredes Debreczenből, Á r o n M a n ó Debreczenből, B l a y e r Mór, neje és leánya Hajdú-Téglásról. A fürdővendégek összes száma 936.

— Felség folyamodás a királyi párhoz. D ó r ó Mihály h.-szoboszlai szegény napszámost ugyancsak megáldotta az isten gyermekkel. A napokban hozta haza a felesége a kilenczedik gyermeket. Bizony a mai szükmarku világban már szegény embernél csapás-számba megy a kilenczedik gyermek. D ó r ó Mihály is így gondolta ezt magában és segíteni akart valahogy szegény sorsán a kilenczedik gyermek keresztelődjével. Felírt ő felségéhez a királyhoz, meghíván keresztapának, valamint a felséges asszonyt a királynét meg keresztanyának. Hanem legfőbb vágya, hogy a királyi pár legyen a gyermek keresztüjele nem mehetett teljesebbé s ma vissza jött az ákom-bákomos felség folyamodvány a főispáni hivatalhoz a kabinet irodából minden megjegyzés nélkül.

— Ipartestületi kongresszus. Ma vettük a IV. országos ipartestületi gyűlésre szóló meghívót. A gyűlés érdekes tárgysorozattal szeptember 6. 7. és 8-án lesz Budapesten. A kongresszuson — mint hírlik — a debreczeni iparoskör legközelebbi értekezletén választandó két küldöttségi taggal vesz részt.

— Jövahagyott szabályrendelet. A belügyminiszter Hajdúvármegye törvényhatóságának a szarvasmarha és sertéstartásról alkotott szabályrendeletét jövahagyta.

— Jubiláló dalegyesület. A debreczeni kereskedő ifjak önképző körének kebelében alakult dalegyesület szombat este ünnepelte a nagyérdői Dobos pavillonban fennállásának 25 éves fordulóját. A Dobos pavillon zsufolásig megtelt előkelő és szép közönséggel, a mely a jubileums dalegyesület zajos ovációkban részesítette. A műsor minden egyes száma tetszést aratott; a mi különben természetesen is. Első számuk az ünnepelt dalegyesület előadta a H i m n u s z t precízzen, szabatos hangvételű és sok izléssel. V i n k l e r Márton szövegébe szoritva megírta a dalkor tiz éves történetét, a melyet a közönség nagy figyelemmel hallgatott végig. G á l l F e r e n c z B a l a t o n i d a l a i v e l Debreczen városi dalegyesület ért el nagy hatást. B e n e d e k János dr. alkalmi ódát irt az ünnepélyre s azt a közönség lelkes éljenzése között szavalta el. A városi dalegyesület énekszáma után B o r n y á s z Violaécska ügyes czimbalomjátékával érdemelte ki a közönség elismerését. Végül a kereskedő ifjak dalegyesülete Riager bucsuját adta elő sikerülten. Megújrázták. Ezután vascsora következett, mely után kezdetét vette a táncz. E helyen említjük meg, hogy a dalegyesület érdemes karmesterét, T r a e n z l

Rudol
val le
Asszo
nosné
Mosk
mós
mánn
Szabó
mer J
josné,
day
Bacsó
Károly
Molnár
Mézsi
Cseri
Jolán
Margi
zella,
zsika,
pöky
liska,
Maris

polgá
val d
n á r
F ü r

kező
lesuj
napa
B e t
Lajos
vegy
1895
dés
gult
kor f
háza
tand
czai
végti
ösme
czen
Dez
Kál
mán
Paul
Sán
férje
Kál
Kál
jár
Géz

köv
lom
len
any
V a
szor
nek
s e
hun
luta
szár
szel
után
gala
elhe
sziv
Gy
és
niei
vel
jév
vá
ne
nát

áld
egy
bog
sek
köz

m
tok
ál
me
aug
ah

Rudolfot értékes ében-fa karmesteri pálczával lepte meg. A mulatságon jelen voltak; Asszonyok: Sesztina Jenőné, dr. Benedek Jánosné, Bornyász Józsefné, Kostya Jánosné, Moskovitz Ferenczné, Molnár Lászlóné, Ormós Bálintné, Weidner Józsefné, Kiss Kálmánné, Gerlich Jánosné, Varjas Sándorné, Szabó Imréné, (Földes) Sinay Sámuelné, Römer Jakakné, Czabán Dánielné, Nagy Lajosné, Püspöky Lajosné, Borossy Gy.-né, Nádai R.-né, Gönczy Lajosné, Horváth Jánosné, Bacsó Jánosné, Váralyi Jánosné, özv. Gulyás Károlyné, Baranyai Istvánné, Paczelt Jánosné, Molnár Lászlóné stb. Kisasszonyok: Lusich Meczike, Mocsáry Viola (Budapest, Hitessy Cserliu, Moskovitz Jozefin, Péter Olga, Péter Jolán, Bornyász Erzsike, Lajos Irén, Czabán Margit, Römer Irén, Sinay Ida, Tárnok Gizella, Alber Lujza, Antal Margit, Kiss Rózsika, Bacsó Mariska, Horváth Rózsika, Püspöky Róza, Gönczy nővérek, Szombathy Juliska, Varga Etelka, Pércsy Delin, Baranyi Mariska, Paczelt Annuska, stb.

— **Díjlövészet.** Tegnap a nagyerdőn, a polgári löveldében tartott díjlövészet alkalmával díjat nyertek: legtöbb mélylövessel Molnár Ferencz 4 koronát, legtöbb körlövessel Fürst Ödön 2 koronát.

— **Halálozás.** Részvétellel vettük a következő család gyászjelentést; Mély fájdalomtól lesújtott szívvel jelentjük a jó édes anyának, napának, nagyanyának, illetve dédanyának **Bethlenni Anna** asszonynak néhai Kálmán Lajos püspök-ladányi volt reform lelkész özvegyének, élete 70-ik, özvegysege 5-ik évében, 1895 július 18-án 1/4 óraker, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó hó 20-án hétfőn 3 óraker fognak előbb Kis-Mester-utczai 1108. sz. házában, majd a reform, kistemplomban tartandó egyházi szertartás után a Kossuth-utczai temetőben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre a boldogultnak rokonait, ösmerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1896. július 18. Gyermekai: Kálmán Dezső nejével Kiskéri Etelkával, Kálmán Vilma Kálmán Fáni férjével Jánossy Józseffel, Kálmán Lajos nejével Pápay Vilmával, Kálmán Paulia férjével Mészl Gusztávval, Kálmán Sándor nejével Rényi Rózsával Kálmán Ilona férjével Andorkó Mártonnal, Kálmán Erzsébet, Kálmán Ákos nejével Csermák Melániával, Kálmán Ida férjével Debrossy Istvánnal, Dr. Kálmán Ferencz, Kálmán Julia férjével Kajári Ferenczcel, Kálmán Berta férjével Veress Gézával, Áldés és beke emlékére.

— **Elhunyt polgárnő.** Részvétellel vettük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, a feledhetetlen emlékü jó anyának, nagyanyának, dédanyának és testvéreinek néhai **Ozv. polgár Váry Józsefné** szül. Lukács Juliánna asszonynak f. hó 19-én reggeli 8 óraker életének 83-ik, özvegysege 33-ik évében, hosszas szenvedés után bekövetkezett csendes elhunytát. Helotturk földi részét f. hó 21-én délután 3 óraker fognak Pacsirta-utca 236. számú háztól az ev. ref. egyház szertartása szerint — a nagytemplomban tartandó ima után — a Kossuth-utczai temetőbe örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre az elhunytak rokonait és ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen 1896 július 19. Gyermekai: Juliánna férj. özv. Zong Jánosné és gyermekei. Eszter férjével Korcsmáros Dániellel és gyermekei. Unokái: Juliánna férjével Kurucz Bélával és gyermekei. János nejével Faragó Rózával. Testvére: Lukács István és gyermekei. Közeli és távoli rokonok nevében is. Béke pccaira! A temetést Kernáts „Kegyelet” temetk. int. rendezi.

— **Baleset a kisvasuton.** Tegnap megint áldozata lett hivatásának a helyi kisvasuton egyik vonatkísérő: **Balla Károly**, ki a robogó vonatról kiesett fején oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy be kellett szállítani a kórházba.

— **A Kárpát egyesület közgyűlése.** Sziergmet h Károly, a Kárpát egyesület keleti kárpátok osztályának ügyvivő alelnöke, debreczeni államvasuti főfelügyelő már kibocsájtotta a meghívókat az egyesület évi közgyűlésére, amely augusztus 23-án lesz a Tisza forrásoknál, ahonnan kirándulást rendeznek Hoverlára. Je-

lentkezések augusztus 12-ig küldendőek be az ügyvivő alelnökhöz Debreczenbe.

— **Eltűnt gyermekek.** Két fiatal gyermeket köröznek most Hajdumegye területén. Az egyik **Balati Ferencz** ladányi illetőségű fiatal 14 éves gyermek, ki gazdájától a hó elején megszökött s eltűnt, a másik pedig **Kovács Imre** 13—14 éves cseléd-gyerek, aki a napokban nyomtalanul eltűnt gazdájától s azóta nyoma veszett.

— **Érdekes est a cirkuszban.** Az Enders féle lovárdában rendkívül érdekes lesz a mai előadás, amelyen **Riffenach**, a kitűnő jokey és lóidomár veszi ki jutalmjátékát. — Emeli az est érdekességét az is, hogy ma lép fel először **Marianna** kisasszony, a kitűnő lovarnő. A mai előadásra különösen felhívjuk a közönség figyelmét.

Rendőri hírek.

— **A meggyilkolt gyűrűi.** A szerencsétlen véget ért **Palitz Kálmán** gyűrűiről van itt szó. **Palitz Kálmán** ének, mint hozzátartozói eladták a rendőrségnél mikor meggyilkoltatása történt, ugyanazon napon két gyűrű volt a kezén, mely gyűrű azonban, mielőtt még a kórházba kiszállították volna hulláját, eltűnt ujjairól. A rendőrségnek, — mely ez ügyben is kiterjesztette a vizsgálatot, — sikerült kideríteni, hogy a két gyűrűt **Oláh Györgyné**, — kinél a gyilkosság történt, — huzta le a halott ujjáról, — mint ő maga is bevallotta kárpótlásul a gyilkosság kiállotta izgalmaért s egy liter elfolyt tejért, melyet a gyilkos a dulakodás hevében leborított a kálynárról, A másik gyűrűt pedig elajándékozta. A halott rablót a rendőrség megbüntette.

— **Követelődző csavargók.** Veres Imre napszámos és Szabó Mihály faczér eszmadia legény tegnap beállítottak a kath. plebania konyhájába úgy délután 3 óra tájban s egész határozottsággal kijelentették, hogy addig nem mozdulnak, míg enni nem adnak nekik. A szakács felvilágosította a két csavargót, hogy délután 3 óraker már nincs ebéd ideje s kikarta utasít a két csavargót. Szabó ekkor még határozottabban kijelentette, hogy ha nincs ebéd, akkor bizonyára van pénz, adjanak nekik tehát pénzt mert ellenkező esetben nagy baj lesz. A konyhaszemélyzet közlül e közben valaki felutott a rendőrségi központr, honnan segély érkezett, letartóztatták a két követelődző csavargót.

— **Utczalocsolás közben.** Nagyon sok kedély nyilatkozik meg **Dobranszky Lajos** hetesben, ki a „Bika” szállodában tölti be a hetesi tisztet. Ma reggel, mikor az utcán a járdát locsolta az arra menő **Steker Zoltán** kereskedő segédet lelcsolta amiért az rászólt, hogy vigyázzon mások. **Dobranszky** ekkor a kannát megfordította s egész tartalmát a kereskedő segéd nyaka közé zudította, majd mikor az feleselésebe bocsájtkozott vele a hetes felkőpelt a kereskedő segédet. Később pedig **Erdei Mihály** gazdálkodót locsolta le, amiért úgy utóbbi, mint **Steker** is jelentést tettek ellen a II. kerületi rendőrkapitányságnál, hol a kedélyes hetest, aki ehhez hasonló tréfákat mások is megengedett magának, — jól megbüntették.

— **A tegnapi vasárnap,** mint a legtöbb munkaszünetes nap elég élénk volt koremsa és rendőri körökben. Akadt garázda részeg feles számmal, itt ott volt egy kis verekedés is, egyik-másik embernek betörték a fejét. A rendőrségi börtön létszáma pedig jóval megsaporodott.

— **Egy jó firma letartóztatása.** **Keézán György** még a télen lopott egy tehene, — mint irtuk — de azóta bujkál az igazságszolgáltatás elől. Tegnap sikerült elfogni a többször büntetett, rovott előéletű csavargót a debreczeni rendőrségnek. Lezárták.

— **Olcsó az ember vér.** Hogy mindenre viszi az embert a lélek és testőlő pálinka, eléggé igazolják azok a kisebb-nagyobb esetepatékmelyek a közel vidéken folytak le részeg durva parasztok között, akik előtt olcsóbb az ember-vér a hegyipatak vizénél is. Levezölünk a következő véres verekedésekről értesíti lapunkat. Nánáson minden hosszabb bevezetés és ok nélkül ugy verte agyba-főbe Szabó János Máté János, hogy félig-meddig a sirban volt Szabónak a féllába. Szoboszlón Kosztyák János Ribli Antal és Holacsek István szakgatták be kilencz helyen is a Khéber András fejét. — H-Böszörményben pedig Korács Jánost a saját házában verte félholtra egy szomszédja: **Vérese János.** A vérszomjas embereket valamenynyit összefogdosta a csendőrség és megkötözve szállította a börtönbe.

Különlélek.

— **Egy alispán halálos balesete.** Szentescs, Csongrád vármegyének nyugalmazott alispánja tegnap este véletlen szerencsétlenségnek áldozata lett. Tanyájáról hazajövet lovai elragadták, ő a kocsiból fejfel a gyalogjáróra esett és szörnyet halt. Az elhunytak nagy érdemei vannak Csongrádmegye történetében, különösen az árvizek alkalmából kitaró erős akaraterejével nem egyszer mentette meg a vármegyét az árviztől. E téren kifejtett munkásságának elismerésül kapta a Ferencz József-rend lovagkeresztjét is. Az egész városban óriási a részvét és megdöbbenés a különben életerős öreg ur tragikus sorsa miatt.

— **A sztárai gyilkosság.** Nagy-Mihályról írja levelezölünk: — A Sztáray István gróf meggyilkolása folytán a vizsgálat fogantatására ide kiszállott ügyész és vizsgálóbíró ma visszautazott Ujhelybe. A kihallgatások és letartóztatások tovább folynak. A tegnapi elfogott két kocsist, miután kihallgatásuk a gyanuokokat nem erősítette meg, maszabadon bocsátották. Az elfogottak erősen tagadnak, pedig csakhamar bizonyossra vehető, hogy a már eddig elfogottak közt ott van a gyilkos is. Sztáray gróf bérlőjét, Proppert, ma hallgatták ki. Feltűnőnek tartják, hogy Propper, ki azelőtt nemcsak Hanainát, hanem Sztárat is bérben birta a gróftól, a temetésen nem jelent meg, hanem akkor Nagy-Mihályon járt. Állítólag a gróf bérlőjének Sztára elvétele által 30 000 ftyi kárt okozott.

— **A szereltem drámája** Temesvári tudósítónk írja, — hogy Petrovics oitani hűbirtokos tizenöt éves leánya, Stefánia, a hűnevelővel négy napnak előtte előtte elűt. Ma mindkettőnek a holttestét kifogták a Bégából. A szerencsétlenek sserették egymást és mert nem lehettek egymáséi, a halálban keresték az egyesülést.

— **Halálos szerencsétlenség.** Bajmokon írja levelezölünk, Mandics Máté parasztgazdának új háza már teljesen felépült, csakis némi esenositást végzett rajta Vujevics János kőműves. Munkája közben összedült a rozoga állvány és Vujevics olyan szerencsétlenül zuhant le, hogy a földön játszó nyolcz éves Szarnyvsz Jakabra esett. Ugy Vujevics, mint a kis fiu holtan terült el a földön.

— **Villámcsapás.** Sopronban tegnap délután zivatar vonult el a város fölött s a villám lesújtott Usulits Tamás földmivelő házába. Usulits ép szobájában az ajtó mellett ült, a mikor a villám érte, mely azonnal megölte. Vejét, Horibits Ferenczet, aki a kéményen dolgozott, a villámnak csak a szele érte komolyabb baja nem esett.

— **A boroszlói család.** A minap megirtuk, hogy Boroszlóban Winkler Artur bankhivatalnok egy 40.000 márkás csalást követett el és megszökött. Budapestre jött, a Continental szállóban, a hol megszállott, Selchov Erich

báró porosz gárdatisztnak adta ki magát. — Felütöndön költött, magára vonta a rendőrség figyelmét. A rendőrség Winkler Artur csalásáról csak magán uton és későn értesült, úgy, hogy nem tudta, mily irányba nyomozzon a bárót illetőleg. Selchov báró később a Páris szállóban ment lakni s ekkor a rendőrség már tisztában volt kilétével. De ekkor már a család is megsejtette a veszedelmet s mielőtt a rendőrség letartóztathatta volna, elutazott Bécsbe. Elutazásáról és kilétééről a budapesti rendőrség értesítette a bécsi rendőrséget s így tartóztatták le, a mikor a budapesti vonaton Bécsbe érkezett.

A dus jutalom.

(Francziából.)

Szin: Vautourék ebédlő terme. — Pazar, de izléstelen berendezés. — Ő nagysága, ki ebédre várja a férjét, kezd türelmetlen lenni. — Végre megszólal a csemetyü.

Vautourné: Hamarabb is jöhettél volna. — Jozefin, hozza be a levest. (Vautour sápadtan, megtörve lép be s az asztal előtti székre roskad.)

Vautourné: (a levest osztogatva.) — Mi bajod?

Vautour: — A pénztárczám! . . . elvesztett!

Vautourné: (kijéti kezéből a levesmerő kanalat.) — Tárcazat! . . . Elvesztetted a pénztárczát?

Vautour: — Negyven darab ezressel, a melyet most vettem ki a bankból.

Vautourné: — Negyven darab ezre . . . (Eláll a lélekzete.) Mult héten elvesztetted az új esernyőt, ma a pénztárczát! . . . Negyven ezer darab . . . (Ujból eláll a lélekzete.) De hát hol? Mikor?

Vautour: — Ha tudnám!

Vautourné: — Még csak nem is tudod? Oh, szegény anyámnak igaza volt, mikor mondta! „A te férjed se lehetne már ostobább!”

Vautour: — Még van egy kis reményem. Benne volt lakásom ezime . . . Talán az, aki megtalálja . . .

Vautourné: (maró gunynyal) — Elhozza neked. Talán még a hat százalékos kamatját is mellékelni fogja, mi? . . . (vállat von) mintha te nem tartanád meg, ha negyven ezer frankot találnál az utcán.

Vautour: (sértődött önérettel). — Semmi esetre . . . ha nevére szóló értékpapírok volnának.

Vautourné: — Igen, de ha bankjegyek?

Vautour: No hát! . . . Akkor is szívesen visszaadnám a felét annak, aki . . .

A szobaleány: (belépve) Egy ember van kint a ki a nagyságos urral szeretne beszélni pénz miatt . . .

Vautourné: Jókora jön! . . . Mondja, hogy az ur eltávozott.

A szobaleány: Pénzt hoz a nagyságos ur számára . . . egy pénztárczát . . .

Vautour: Az én pénztárczám . . . Vezesse be azonnal!

Egy szegény ördög: Egy pénzes tárczát találtam itt lenni a kapu előtt . . .

Vautour: (kikapja a kezéből a tárczát.) Ez az! . . . Igen, ez az! . . . (szenvedélyvel) Oh drága barátom, mennyire hálás vagyok!

Vautourné: (csipősen) Jobb volna, ha tartalmát vizsgálná meg, — nem hiányzik-e semmi.

Vautour: Igaz. Egy, kettő, három . . . harminckilenc, negyven . . . Mind meg van!

Mind meg van!

Vautourné (gyanakvólag) Bizton tudod, hogy csak negyven volt?

Vautour: Ne beszéljünk erről. (A szegény ördöghöz): Nos, barátom, én (a jobbik zsebembe kaparász) meg akarom magát jutalmazni. (A bal zsebemben kaparász.) Nincs nálam pénz! (kivesz egy ezrest a pénztárczából.) Vissza tud adni az ezresből?

A szegény ördög szabadkodik. Oh nem érdemli a fáradságot hogy . . .

Vautour: — No de . . . ugyan! . . . Tehát nem tud vissza adni? . . . Pedig minden áron szerettem volna megjutalmazni valamivel . . . (kiált) Jozefin! Vezesse ezt a becsüle-

tes embert a konyhába s adjon neki egy jó pohár bort.

(A szegény ördög kimegy anélkül, hogy a sok bálalkodásban magát összezavarni volna kénytelen.)

Vautourné: A kocsis borból . . . Eléggé meg lesz vele fizetve. Hisz nem kellett neki csak a lépcsőn feljönni.

Vautour: — Legalább megmosta volna a kezét.

Vautourné: Miért?

Vautour: — Egészen össze pecsételte a tárczámot a piszkos kezeivel . . . Egy tizenöt frankos tárczát! Hallatlan szerencsétlenség!

Vautourné: Es az arca! Láttad, milyen alattomos az arckifejezése?

Vautourné (fejét csóválva) — Igazi esavargó, akivel nem jó volna éjjel, valami erdő közelében találkozni.

Mozaik.

× **A zongora reformja.** Amerikai ujságok nagy zajjal hirdetik mr. Steinertnek, egy new-haveni zongora gyárosnak a találmányát, a mely szerintök forradalmat fog előidézni nemcsak a zongora-gyártásban, hanem a komponálásban. Steinert ur ugyanis kitalálta a módját a hangok tetszés szerint való megrögzítésének, a mi azt jelenti, hogy egy-egy hang addig szól szakadatlanul, a míg a zongorás akarja. A találmány lehetővé teszi, hogy a zongora művészek épp úgy kifejezhessék minden érzésüket, a hogy a hegedűsök tudják a maguk négy kis hurján. Ezután még csak az kell a szenvedő emberiségnek, hogy Steinert ur olyan zongorát találjon ki, a mely sohasem hallgat el.

Szellő sóhajt a virágon, lombon át,
Csókolja a szőke kis lány homlokát.
Szelid szellő is azt sugja,
Gerleimadár csak azt búgja,
Hogy szeretem hogy imádom;
És ezt, az én boldogságom:
Az a piczi, szőke leány,
Nem tudja!

Felhő szállt a badacsonyi tetőre. —
Hogy megcsaljon nem hittem vón' felőle.
Pusztá, sivár, szivem, lelkem;
Boldogságom eltemettem.
— Tudja ezt az egész világ:
Lombos erdő, kicsi virág . . .
Hej, csak az a család leány
Nem tudja!

× **A megfordított passzió.**
Károly württembergi herceg egyik sétalovaglása alkalmával találkozott egy paraszttal. Megszólítja:

— No paraszt, hogy megy a sorotok?
— Mint a megfordított passzióban — feleli a paraszt. — Hogy értem ezt? kíváncsiskodik a herceg. Ugy fenség, hogy a passzióban egy szenved mindnyájunkért, itt meg mindnyájan szenvedünk egyért!

Kiesi szoba — kisebb szoba;
Ennyi a lakásom,
De a napot — a szép napot,
Reggel — este látom.

Kiesi tűzhely: kiesi kenyér
Süthető csak rajta;
Hanem azon, tudom, hogy még
A király is kapna.

Két télen is — két nyáron is
Egy-egy ruha járja;
Ki is bánja? ha csak nem a
Kefénknek a háta . . .

Gyere kicsi feleségem,
Tudom, mi a vágyad;
Selyem helyett betakarja
Két karom a vállad . . .

× **Féltreértés.** Idegen ur: Itthon van a Meyer ur? Szobaleány: Meyer ur nincs itthon, nászuton van. Idegen ur: Ejnye, igazán sajnálom. Szobaleány: Ön is sajnálja? Hát ismeri a feleségét?

× **Tromf. Biró (vádlattoz):** Nem szégyenli magát, már heted ízben látom megint magát azon a padon. Vádlott: Én meg tíz évvel ezelőtt is ugyanazon a széken láttam a biró urat, a hol most ül, még sem tettem érte szemrehányást. (A biró elgondolkozik az — előléptetés gyorsasága felett.)

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

1. Dienes Barna és neje Pusztay Ilona veszik Vecsey Imréné Csanády Piroskától ennek majorsági földét 10000 frtért.

2. Décsi Sándor és neje veszik özv. Magoss György eseti gondnoktól ennek boldogfalvai szőlőjét 1375 frtért.

3. Budaházy Lajosné szül. Paksy Cze-czilia veszi Molnár Erzsébet Kozma Péterné s társaiktól ezeknek halápi kaszálójukat 3000 frtért.

4. Ujvári Sándorné szül. Nagy Mária veszi Ujvári Sándortól ennek homokkerti szőlőjét 250 frt becsértékben.

Közgazdaság.

Budapesti gabonátörzsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelentése. —

Debreczen, július 20

Készáru 2½ — krral magasabb.

Oszi buza	6.39—6.41
Tavaszi buza	6.74—6.76
Oszi rozs	5.28—5.30
Tavaszi rozs	— — —
Oszi zab	5.18—5.20
Tavaszi zab	5.44—5.46
Tengeri új	3.97—3.99

Sertéspiacz. Budapest-Kőbánya 1895. július 20.

Magyar elsőrendű Öreg nehéz, páronként 400 klgon felüli sulyban (56 — krtól 57 krig. Öreg közép (páronként 300 400 kgr. sulyban) — 54 — krtól 57 — krig. Firtal nehéz (páron — 320 klgon felüli sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Firtal közép (páronként 251 320 klg. sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Firtal könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar s z e d e t t: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) — krtól — krig. Közép (páronként 220—280 kgr. sulyból) — krt — krig. Könnyű páronként 220 klgig terjedő sulyban — krtól — krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli sulyban) — 56 krtól 57 — krig. Közép (páronként 220—260 klg. sulyban) — 56 — krtól 57 — krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) — 55 — krtól 56 krig.

Sertés létszám: 1896. évi július hó 16. napján volt készletben 7919 darab 1896. évi július hó 17. napján felhajtattott — drb. 1896 július hó 17. napján elszállított 13 drb. 1896. július hó 18. napjára maradt készletben 7901 drb. Hizottsertés forgalom változatlan.

CSARNOK.

Nyáreji álom.

Írta: Kolpfer Károly Ede.
Fordította: Urszics Darinka.
(Folytatás.)

— Szólitsen csak nevemen, mint rokokok közt szokás, mondá Valeska halkán, kissé elfogultan, mert az ifju hangjából kiérezhető keserűség zavarba ejtette.

Megbánta, hogy akkor oly rútul bánt ve'e, s hogy megmutassa, mennyire nem haragszik már az ifjura, rögtön teljesíté kérését s elmondta mi indította arra, hogy a természet ölen magányosan töltsön el egy kis időt s hogy éppen ma először tett hosszabb kirándulást. De elhallgatta az őt közelebből érdeklőket s az okot, mi itt tartá. S midőn az ifju kérdezősködött, mik a tervei a legközelebbi jövőre, elpirulva habozott s zavarát kicsapongó jókedv mögé rejté.

— No de most már önnek is mindent el kell mondania kedves Valter! Én mindent tudni akarok! Miért vetette le a tiszt ruhát?

— Hát kurtán szólva párbajom volt a századosommal. — Valeska hirtelen kikapta karját az ifjúból s halványan nézett rá. Mint villám, úgy cikázott át agyán az igazi ok.

— Hogyan? Századosává?! Oh az az unalmas báró, ki tulajdonképen oka volt távozásomnak ostoba tréfája miatt, melylyel kettőnköt oly kegyetlen zavarba hozott. S én őt gyanúsítottam, azt hívtam, hogy megjegyzéseivel ön adott rá alkalmat! Bocsánat Valter, ön értem meg verekedett velem? Érettem, miattam szenvedte e sebesülést?

Gussow ajkaiba harapott s a földre szegzé tekintetét. — Ah ez a karczolás nagyon jelentéktelen — mondá aztán.

— De az ön pályája, melyen testestől lelkestől csüggött?

Valter vállat vont s újra karját nyujtá, hogy az elhagyott csaliton, hová sétájuk közben jutottak átvezesse. Valeska elfogadta kíséretét s szólanul haladt mellette s különös izgalomban, összeszorított ajkakkal. Most már bánta, hogy unokafivérével találkozott s kérdezősködött.

— Valeska, — mondá Valter kis szünet után, halkán s nagyon komolyan, — észrevettem, hogy ön már sejtí, hogy nem éppen a pályától való megválás busit. Valeska kérem, könyörgök mondja meg, hogy a bárónak illetlen megjegyzése csak azért bántotta, mert feltette rólam a gyalázatosságot, hogy barátimnak kegyével dicsekedni merészkedtem, vagy talán rettenetes volt önnek a pusztá gondolat is, az én ön iránti nagy hajlamaimról.

— Engedje el ezt a választ Gussow ur — mondá Valeska fagyosan s hirtelen kiszabadítá karját, de a rokon megkapta kezét s szorosan tartotta.

— Miért? miéért?

Nem beszélhet-e velem nyíltan? Nem tudja-e, hogy éppen e félelme a nyílt beszéd-től ad reményt vigasztalhatatlan helyzetemben! Valeska, minket nem véletlen hozott ide hanem a balsors! Ha ön belátja, hogy igazságtalan volt irányomban, s ha szíve még szabad...

— Hagyjon el — mondá hevesen Valeska s kezét kikapta az övéből. Én — én nem válaszolhatok s nem is akarok önnek kérdésre válaszolni!

— Valeska — kiáltott fel csodálkozva és szemrehányólag az ifju s hátrált.

Valeska az Istenért mit jelentsen ez a beszéd?

Valeska homlokára tette kezét s körülnézett, mintha nem tudná, merre meneküljön. Gussow nem mert a végtelen izgatott nőtől többet kérdezni.

— Haza kell mennem — mondá ez végre — nem szabad elkésnem, — nekem még nagyon messze kell mennem.

— Nem szabad elkésnem? Valeska nyugtalanul rázta fejét. — De mégsem mehet magában, ha olyan messze van lakása. Tulajdonképpen merre lakik?

— Ah ne gyötörjön örökös kérdéseivel! Hisz mondtam már, nem akarom, hogy magányomban zavarjanak! Magam is hazatalálom. Az ifju kimérten meghajította magát. Valeska sajnálta, hogy érthetetlen daczával újra megsértette unokafivérét. Még egyszer feléje fordítá arcát. Hangja lágyabban hangzott, mint akarta.

Igazán csuful viselkedem önnel szemben jól tudom. De kérem, Valter, higgye el, fájdalmat okoz, ha személyesnek látszó énemről

kérdezősködik. Majd egyszer később... de nem, — nem — jobb ha örökre szakítunk, mint tettem más rokonaimmal is. Bocsásson meg, ha teheti! Én egy szerencsétlen, boldogtalan teremtés vagyok!

S mintha maga akarná meggátolni, hogy még többet mondjon, elment, őt könyörgő kémozdulattal visszautasítva. — Isten önnel!

(Folyt. köv.)

Tájékoztató.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a a keresk. akadémia palotájában.

Nyitvanos olvasóterem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3—6 ig.

Muzeum, a kollégiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főrcál iskolai műhelyében d. u. —4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: haladó csoport.

Zene-estélyek.

Az „Arany Bika“ kávéházban hetenként két zene-estély van: hétfőn Rácz Károly, szerdán a Magyarok.

A Hungária kávéházban minden szerdán, szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyarok testvérek zenekara.

Az „Arany Bika“ vendéglő éttermében vasárnap este-kint a Magyarok testvérek, Rácz Károly és Veress Tóni zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Angol királynő“ vendéglőben kedden Magyarok testvérek, pénteken Rácz Károly és vasárnap Veress Tóni játszanak.

A „Margit“-fürdőben vasárnap és ünnepnapokon d. u. 1/6—1/9 óra közt sétatáncverseny. — Játsszik a katonazenekar.

A „Corsó“ kávéházban kedden, csütörtökön és vasárnap Rácz Károly és Veress Tóni zenekara tartanak zeneestélyeket.

Szauer Sándor „Arany Sas“ kávéházban minden hétfőn este Veress Tóni zenekara zeneestélyt tart.

Vilmos Ferencz kávéházában a Sas-otczai „Otthon“-ban zeneestély hetenként háromszor.

A vásártéren a Széchenyi-utca végén.

ENDERS lovarda.

Ma hétfőn július hó 20-án, este 8 órakor

DISZ és Jutalom előadás

Riffenach ur jutalomjátéka.

Az összes művészek és művésznők fellépte legjobb mutatóványaikkal és az iskola-lovak elővezetésével:

melyből különösen kiemelendők:

RIFFENACH ur mint Jockey.

CSÁRDÁS a magas iskola minden nemében, lovagolja RIFFENACH ur.

Először:

Marianne k. a. Orloff iskolalovon

— térfi nyeregben. —

Először:

Grand Pas de Deux

két lovon Marianne k. a. és Riffenach ur által.

A matróz lovon hajótörés előtt és után Merkel ur által.

Végül:

A BAJAZZO

nagy némajáték, balettel.

Holnap kedden július 21-én

Elite előadás.

A szünetek alatt Weisz, Kolvek, Albert, Martino és a 2 August Milanelo és Imbrus bohócok fogják a közönséget kellemesen szórakoztatni.

A zenét a lovarda zenekara szolgálta tja Gross karmester vezetése mellett.

Helyárok: Zártszék 1. I. hely 80 kr. II-ik hely 60 kr. III-ik hely 40 kr. Karzat 20 kr. Gyermekek 10 éven alól és katonák őrmestertől lefelé a 2-ik és 3-ik helyea mersékelt árakat fizetnek.

Jegyek este 7 óráig előre válthatók: Schwarz Daniel urnál a „Bika“ szőlőudában és a főtőzsdében.

A nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlja magát

özv. Enders M.,

lovarda tulajdonos.

— Aranyérmekkel kitüntetve. —

Első cs. és kir. kizár. szabadalm.

— Aranyérmekkel kitüntetve. —

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Wien, III. Hauptstrasse 120. szám, saját házában.

Főhercegi és hercegi uradalmak cs. és kir. katonai raktárak, vasut-, ipar-, bányá- és hamortársulatok, építkezési munkálatok, VALLALKOZÓK és, EPITŐMESTER-REK, valamint gyártulajdonosok szállítója. — Ezen homlokzattestékek, melyek mészből oldhatók száraz porított állapotban, 40 különféle színintában különként 16 rétegről fejjebb szállítatnak és a festékszinek tisztaságát, illetőleg teljesen hasonló az olajmázoláshoz. — Mintalapok és használati utasítások ingyen és bérmentve küldetnek

BOROS Testvérek

női divat áruházában,
Debreczen, Kossuth-utca 3 sz.

Legnagyobb választék.

Utólérhetetlen olcsóságok.

Női ruhák készítése

méret szerint.

Cretonnok	16 kr. méterenként.
Battistok	31 „ „
Atlassatinok	36 „ „
Szép selymek	38 „ „
Gyapju delain	39 „ „

**Olcsó és szép szobák
Budapesten.**

Két szépen berendezett külön-külön bejárattal szoba az ezredéves kiállítás közvetlen közelében a városligetben árnyékos helyen épült egészen új házban, uri családok részére együtt vagy egyenként **5—8** és **14** napi időre kiadó.

Előjegyezhetni: Debreczenben a »Margit-fürdő« pénztáránál és Budapesten a kiállítás területén levő Debreczeni csárdában a tulajdonosnál.

6443.
1896.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhiré tételik, miszerint a város tulajdonát képező következő földek u. m.

1) a Sziki gyakori 388 hold szántó, kaszálió és legelő föld.

2.) a Hatvan-utcai 118 hold és 1555 □ tilalmas föld.

3.) a Komlós-kerti 26 nyilas és 4 □-öl föld és az ehez tartozó régen szováti utrészt képezett 1 hold 1017 □-öl föld terület.

4.) a Kovács Pát féle ház 16 hold ondódi föld.

5.) a Tóth ház utáni 19 hold 1310 □-öl és az Oláh ház 26 1/2 hold ondódi föld a végre

6.) a Hatvan és Varga-utcai ondódi és ujosztású földeken gyakorolható vadászati jog a városház nagytanácsstermében f. 1896 évi július hó 28 ik napján délelőtt 8—12 óra között nyilvános árverésen 6—6 évre a városi számvevő hivatalnál megtekinthető feltételek mellett hasznosbérbe fognak adni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítenek, hogy a feltételekben foglalt kikiáltási árak 10%-át bánatpénzül az árvereltető bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1896. július 13.

A városi tanács

Kegyes Ferencz

előbb Boros J. sirkő raktára

a kereskedelmi bankpalotájában.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség hecses tudomására hozni, hogy Boros Ignácztól

a sirkő- és kőfaragó-üzletét

megvettem és azt minden e szakmába vágó kövekkel dusan felszereltem és újonnan berendeztem, úgy, hogy a legnagyobb igényeket is kielégíthetem.

Raktáramban mindenkor nagy választékban vannak mindenféle **márvány, granit és Syenit sirkővek.**

Elvállalok **sirkerítéseket vasrácsossal**, vagy anélkül, továbbá **sirbolt építésetek** jutányos áron eszközök.

Sirkő üzletemet személyesen fogom vezetni és igyekezetem oda irányul hogy **szolid, pontos kiszolgálás és jutányos árainnal** a nagyérdemű közönség teljes bizalmát kiérdemeljem.

Vidéki megkeresésre rajzokkal és árjegyzékkel szívesen szolgálok, sirkővek felállítását úgy helyben, mint vidéken teljesítem.

Magamat a t. közönség pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

KEGYES FERENCZ.

Különlegesség poloskák, bolhák, konyhai férgek, moly, házi állatokon tartózkodó paraziták stb. ellen.

Zacherlin

bámulatosan hat! Felülmulhatlan

gyorsan és biztosan öli a kártékony férgeket és azért is az emberiség milliói dicsérik és keresik. Ismertető jelei: 1. lepecsételt üveg; 2. a „Zacherlin” név.

Debreczenben Balogh Gyula, Csanak József, Csicsó Lajos, Deutsch Albert, Dömök Béla, Félegyházi János, Francsics Vincze, Fritsch Károly, Ganofszy Lajos, Geréby Fülöp, Havas József, Jánosy Béla, Klein Bernát, Kohn testvérek, Kohn H., Khon Lajos, Kontsek Géza, Kovács Mihály, Kun József, Király János, Leidenfrost Armin, Lusztig K., Parti F. Radetzky J., Raics Gyula, Rickl J. Antal, Rosenthal Dániel, Róth Antal, Szabó Zsigmond, Szent-Királyi Tivadar, Tóth Béla, Tóth Sándor, Térny József, Varga Lajos. Berettyó-Ujfalu: Karakas Imre, Ifj. Weisberg-r Ig. **Er-Mihályfalva**: Polák Mórítz, Lévai Vincze, **H. Bözörmény**: Gemeinbeck József, **Hajdu-Nánás**: Slachta János, **Hajdu Szoboszló**: Kiss Pál, Körner Béla, **Püspök-Ladány**: Taritzky Endre, **Tisza-Füred**: Schön Jakab, Ungar Arthur